

Landsbygdsutveckling i Åsele kommuns Strandnära lägen (LIS)

Åsele kommun i Västerbottens län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Åsele kommun har tagit fram en LIS-plan (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) som är ett tillägg till kommunens översiktsplan. I planen redovisas de områden i Åsele kommun där åtgärder inom strandskyddsområde ska anses kunna bidra till utvecklingen av landsbygden. Att en åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden kan i de områden som redovisas i planen vara ett skäl till att dispens från strandskyddsbestämmelserna kan beviljas. Det innebär att bebyggelse kan tillåtas närmare strandlinjen än 100 m.

LIS-planen har varit föremål för samråd mellan 2018-10-01 till 2018-11-15 (samrådstiden förlängdes från 1 november till 15 november).

PLANPROCESSEN

Arbetet med LIS-planen påbörjades 2011 genom att ärendet togs upp till kommunstyrelsen och materialinsamling påbörjades. År 2014 kom första utkastet till LIS-planen med förslag på upplägg. Samma år genomfördes initiala samrådsmöten ute i byarna för insamling av synpunkter och ytterligare underlag. År 2015 gjordes inventering av områdena. Samma år pausades arbetet och blev vilande fram tills nu. Efter att arbetet återupptagits har ytterligare ett LIS-område tillkommit i form av Norrstrand. Miljö- och byggnämnden beslutade 2018-06-13 § 51 att LIS-planen skulle sändas ut för samråd.

Planförfarande

Arbetet med att upprätta ett tillägg till tematiskt tillägg till översiktsplanen ska bedrivas enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900). De olika stegen som ingår i processen med att ta fram en översiktsplan redovisas nedan:

Samråd: Under samrådet förs dialog med kommunens invånare, Länsstyrelsen och andra berörda myndigheter, kommuner och andra som har intresse av översiktsplanen. Syftet med samrådet är att tillföra kunskap till arbetet med LIS-planen, förbättra underlaget för planeringen och ge allmänheten möjlighet till insyn och påverkan i arbetet med LIS-planen.

Samrådsredogörelse: Efter att samråd har genomförts sammanställs inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse. Kommunen ska i samrådsredogörelsen bemöta de yttranden som inkommit under samrådet. Planhandlingarna revideras utifrån de inkomna yttrandena om så bedöms lämpligt.

Utställning och granskning: Efter att planförslaget har varit föremål för samråd och har reviderats ska det ställas ut för granskning under minst två månader. Under granskningen får Länsstyrelsen och andra berörda myndigheter, kommuner, kommuninvånare och andra som har intresse av förslaget möjlighet att återigen tycka till om LIS-planen.

Särskilt utlåtande: Efter granskningstiden sammanställs inkomna synpunkter i ett särskilt utlåtande. I utlåtandet bemöts de inkomna synpunkterna av kommunen som även redogör för eventuella förändringar som föranletts av de inkomna synpunkterna.

Antagande: Tillägget till översiktsplanen antas av ansvarig nämnd.

Planprocessen (aktuellt steg i processen redovisas med rött)

Yttranden från statliga och kommunala myndigheter

Länsstyrelsen 2018-11-15

Ärende

Åsele kommun har tagit fram ett samrådsförslag avseende tematiskt tillägg till översiktsplan med tema Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). I planen redovisas de områden i Åsele kommun där kommunen anser att åtgärder inom strandskyddsområde ska kunna bidra till utvecklingen av landsbygden. Det tematiska tillägget och gällande kommuntäckande översiktsplan ska komplettera varandra och ge en samlad inriktning för kommunens långsiktiga mark- och vattenanvändning. Tillägget ska vara vägledande vid prövning av dispenser och upphävande av strandskyddet genom de särskilda skälen som tillkommer med LIS.

Kommunen har sänt ärendet till Länsstyrelsen för samråd. Länsstyrelsen har inför sitt yttrande hämtat in synpunkter från berörda statliga myndigheter och berörda sakområden inom länsstyrelsen. Yttrandet till kommunen ger så långt som möjligt ett samlat svar från den statliga sektorn.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kommunerna har sedan 1 juli 2009 möjlighet att i översiktsplan peka ut områden inom strandskydd som är lämpliga för landsbygdsutveckling, så kallade LIS-områden. Vid prövning av upphävande av strandskydd i detaljplan eller vid dispens från strandskyddet får endast de sex särskilda skäl som är angivna i 7 kap 18 § c miljöbalken (MB) beaktas. Inom LIS-områden tillkommer ytterligare två skäl enligt 7 kap 18§ d MB:

- Om en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.
- Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man istället beakta om huset eller husen avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

För att bevilja dispens eller upphäva strandskyddet får allmänhetens tillgång till strandområdena inte försämrats eller åtgärden väsentligt förändra livsvillkoren för djur- och växtlivet. Detta skall prövas i varje enskilt fall och gäller även inom LIS-områden.

Länsstyrelsen skall vid samråd om översiktsplan särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid bland annat:

- Verka för att riksintressen tillgodoses (3 och 4 kap MB) och att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap MB följs
- Ge råd om tillämpningen av 2 kap plan- och bygglagen (PBL)
- Verka för att mellankommunala frågor samordnas på lämpligt sätt
- Ge råd om sådana miljö- och riskfaktorer som bör beaktas

En antagen översiktsplan är vägledande för kommande beslut. För att den skall kunna vara vägledande i alla delar, är det viktigt att kommunen och staten är överens om frågor som berör statliga intressen.

Allmänna synpunkter

De LIS-områden som pekas ut i en översiktsplan bör sammantaget inte omfatta mer än en begränsad del av de strandområden inom en kommun som omfattas av strandskydd. Kommunen presenterar i samrådshandlingen nio områden, vilket inte kan sägas omfatta mer än en begränsad del av kommunens strandområden. Vidare beskrivs den process efter vilket kommunen har arbetat. Länsstyrelsen anser att det är positivt att kommunen har genomfört samråd med kommunens byar för att identifiera lämpliga områden.

Kommunen ställer i LIS-planen upp ett antal kriterier för utpekande av LIS-områden. Planen anger att ett direkt stopp för utpekande ska gälla om ett område berörs av befintliga och planerade naturreservat, nationalparker, Natura 2000-områden, nyckelbiotoper eller områden för försvarsmaktens verksamheter. Länsstyrelsen noterar att Natura 2000-område berörs av utpekande vilket bör motiveras. Se vidare information senare i detta yttrande. Ytterligare en faktor som kan anges för direkt stopp är kulturresevat, se nedan. Länsstyrelsen anser också att risk för att en exploatering leder till att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte uppfylls bör vara ett av de kriterier som kommunen använder för att välja ut LIS-områden.

För att ett område ska ses som lämpligt anges fyra kriterier; det ska vara byggnadstekniskt lämpligt, inte beröras av risker för erosion och översvämning, ska företrädesvis vara beläget i närhet till befintlig bebyggelse och företrädesvis ha tillgång till befintlig infrastruktur. Länsstyrelsen önskar att

kommunen förtydligar vad som avses med ovanstående. Vad innebär "i närhet till" och "ha tillgång till" och i vilka fall kan avsteg från detta göras?

För varje område är det vidare svårt att göra en bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormer, strandskyddets syften med mera. För att en sådan bedömning ska vara möjlig bör kommunen för respektive område presentera en i viss mån konkretiserad tanke för hur varje område ska kunna utvecklas och vilken typ av utveckling kommunen kan tänka sig.

Kommentar: Området i anslutning till Natura 2000-området är sedan tidigare exploaterat. Den utveckling som kan ske där är främst kompletteringar av befintliga exploaterade områden. Utpekade område är ungefärligt och innefattar hela byn Lövås.

Med "i närhet till" menas att området bör ligga inom lämpligt avstånd till befintlig exploatering. Exakt definition i meter kan inte göras utan prövas i efterföljande processer. Med "ha tillgång till" menas att området ska ligga inom lämpligt avstånd till befintlig infrastruktur. Närmare specifikation kan inte göras på en övergripande nivå, utan lämplighet prövas i efterföljande processer.

Åsele kommun är en glesbygdskommun där eventuella exploateringar i strandnära lägen främst handlar om friliggande villor, fritidshus och lokaler för besöksnäring i mindre skala. Exakt exploatering prövas i efterföljande planläggnings- och bygglovsprocesser. LIS-planen med de utpekade områdena ska ses som en viljeinriktning för framtida användning. Planen, är liksom kommunal översiktsplanering i övrigt, inte juridiskt bindande. Ser kommunen någon särskild lämplig användning för något av de utpekade områdena kommer det att tydliggöras i planhandlingarna. Att för varje enskilt område presentera en konkretiserad tanke för hur varje område ska kunna utvecklas bedöms dock inte nödvändigt.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintressen

Planförslaget utgör tillägg till kommuntäckande översiktsplan för Åsele kommun som antogs 2014. Vid upprättande av tillägg till översiktsplan är det brukligt att hänvisa till den kommunomfattande översiktsplanen för detaljerade beskrivningar av riksintressen i kommunen. Detta förutsätter att översiktsplanen kan ses som aktuell. I avsnittet allmänna intressen kommenteras kort vilka riksintressen som i plandokumentet benämns som allmänna intressen. Länsstyrelsen ser det som önskvärt att tillägget till översiktsplan på ett tydligare sätt beskriver och kommenterar riksintressen och eventuell påverkan på dessa vid exploatering inom LIS-områdena, samt de bedömningar kommunen har gjort.

Kommentar: Planhandlingarna kommer att i nödvändig mån kompletteras i bilagan för de utpekade områden. Så att det framgår vilken hänsyn som bör tas i de utpekade områden som ligger i eller i anslutning till något allmänt intresse.

Rennäring, 3 kap 5 § MB

Planförslaget berör i vissa fall riksintresseområden för rennäringen. I planen framgår dock inte hur kommunen avser agera för att exploatering inom områdena inte ska leda till negativa konsekvenser för rennäringen, inte heller framgår kommunens bedömning av vilken utsträckning rennäringen kan komma att påverkas och hur det påverkat utpekandet av områden.

Kommunen bör ha särskilda rutiner för hur samråd med berörd sameby ske i varje enskilt ärende samt att dessa rutiner bör framgå i LIS-planen. Planen bör också på kartor för varje område som pekats ut som LIS visa utbredningen av riksintresset för rennäring.

Kommentar: Planhandlingarna kommer att förtydligas med att hänsyn ska tas till rennäringen för att minimera negativa konsekvenser. Prövning av lämplighet sker i planläggnings- och/eller bygglovsprocess.

Komplettering sker med karta över riksintresse för rennäring för de områden som berörs.

Samråd med samebyar sker i enlighet med kommunens rutiner för samråd.

Naturvård och Natura 2000, 3 kap 6 § MB

Samrådshandlingen anger att förekomst av Natura 2000-område direkt ska innebära stopp för utpekande av LIS-områden. Trots detta ligger ett område, Nordanås, i direkt anslutning till Natura 2000. Även om landområdet inte utgör Natura 2000 så anser länsstyrelsen att kommunen för detta område på ett tydligare sätt bör motivera områdets lämplighet. Kartan över LIS-området omfattar också vattenområdet vilket i detta fall bedöms missvisande.

För området behöver kommunen redovisa en tänkt utveckling för att det ska vara möjligt att dra några slutsatser kring påverkan på Natura 2000-området och om tillståndsprövning kan komma att krävas. Införandet av Natura 2000 i svensk lag innebär att det är förbjudet att utan tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken bedriva någon typ av verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka ett Natura 2000-område. Tillståndsplikten i Natura 2000-områden gäller även för verksamheter som bedrivs eller vidtas utanför områdets gräns. Av betydelse är således inte var verksamheten är lokaliserad utan den effekt den har på syftet och bevarandemålen för Natura 2000-området. Vid varje enskild nybyggnation måste en avvägning göras om åtgärden kan innebära en betydande påverkan på Natura 2000-området. I dessa avvägningar måste även de kumulativa effekterna vägas in, det vill säga de samlade effekterna av befintliga och planerade verksamheter/byggnaders påverkan på Natura 2000-områden.

I de fall Natura 2000-områden berörs anser länsstyrelsen att planen bör beskriva områdenas bevarandeplaner och värdebeskrivningar. För LIS-områden som är lokaliserade i närhet av Natura 2000-områden är det särskilt viktigt att VA-lösningen tidigt ska vara utredd för att kunna lösa frågorna på ett

tillfredsställande sätt. Riktlinjer för VA-lösningar i anslutning till Natura 2000-områden kan med fördel framgå av planen.

Kommentar: Området i anslutning till Natura 2000-området är sedan tidigare exploaterat. Den utveckling som kan ske där är främst kompletteringar av befintligt exploaterade områden. Utpekade område är ungefärlig och innefattar hela byn Lövås. Lämpligheten att bebygga ytterligare i området prövas i eventuell framtida planläggnings- och/eller bygglovsprocess. Omfattning av framtida exploatering kommer inte ske i sådan skala att det bedöms leda till negativ påverkan. Exploatering som långsiktigt äventyrar livsvillkor för djur och växter kommer inte tillåtas.

Specifikt framtagna riktlinjer för VA finns inte utan kommunen följer marknadens normer och standarder. Planhandlingarna kompletteras med att vid planläggning och bygglovsprövning ska det säkerställas att avlopp anläggs med hög skyddsnivå, i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (2016:17).

Mellankommunal samordning

Kommunen har ett särskilt ansvar att samverka med angränsande kommuner i olika angelägenheter. Det är en stor fördel om utgångspunkter, utpekanden med mera i tillägg till översiktsplan för LIS kan vara liknande för flera angränsande kommuner. Eventuella gemensamma ställningstaganden alternativt motstående intressen bör beskrivas.

Kommentar: Kommunen har tagit hänsyn till angränsande kommuners (av samma storlek) hantering av landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Motiveringar och ställningstagande grundar sig i samma resonemang. Där syftet med LIS-planen ligger i att skapa attraktiva lägen för bebyggelse där hänsyn tagits till viktiga värden.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer omnämns i planhandlingens avslutande avsnitt *Miljökonsekvensbedömning*. Några av de utpekade områdena beskrivs också kortfattat avseende ekologisk status. Länsstyrelsen anser att samtliga berörda vattenförekomster vid de utpekade LIS-områdena ska beskrivas avseende miljö kvalitetsnormer för vatten. Informationen ska innefatta namn och ID, kemisk status och miljö kvalitetsnormer för ytvatten samt kemisk och kvantitativ status för grundvatten. Information om vattenförekomsterna kan hämtas via Vatteninformationssystem Sverige (www.viss.lansstyrelsen.se). Miljö kvalitetsnormer kan med fördel också ges ett eget avsnitt i planen och bör då också beskriva vattendirektivet och vattenförvaltningsförordningen. Information kan hämtas på www.vattenmyndigheterna.se. Ett sådant avsnitt bör också redogöra för om och hur kommunen tagit hänsyn till de vattenmagasin som prioriteras i Länsstyrelsens regionala dricksvattenförsörjningsplan. Planen finns att tillgå på Länsstyrelsens hemsida. För de vatten där LIS-område föreslås och status är sämre än god

bör påverkan och föreslagna åtgärder i VISS redovisas och analyseras. Det bör i dessa fall tydligt framgå vad ett planerat LIS-område skulle kunna orsaka, eller åtminstone inte påverka, för att de åtgärder som föreslås inte ska motverka att vattnet ska uppnå miljö kvalitetsnormen.

Länsstyrelsen anser också att risk för att en exploatering leder till att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte uppfylls bör vara ett av de kriterier som kommunen använder för att välja ut LIS-områden. I rutan för ställningstaganden bör det ingå en punkt där kommunen anger hur man avser säkerställa ickeförsämringskravet på vattenkvalitet samt även eventuella åtgärder för att nå beslutad miljö kvalitetsnorm. I övrigt delar Länsstyrelsen kommunens uppfattning att en noggrann provning behövs i varje bygglovsärende kring påverkan på vattenmiljön, miljö kvalitetsnormerna och dricksvattenförsörjningen etc. Utifrån vattenförvaltningssynpunkt blir därför bygglovsärendena slutligen avgörande för om LIS-områdena kan verkställas i praktiken.

Under rubriken miljö konsekvensbedömning anger kommunen att "Kommunen kommer att ta hänsyn för att uppfylla miljö kvalitetsnormer, minst ickeförsämringskravet, för berörda vattendrag, bland annat genom riktlinjer för vatten och avlopp". Detta ställningstagande bör även omfatta sjöar.

Kommentar: Planhandlingarna kommer att kompletteras utifrån länsstyrelsens synpunkter.

Hälsa och säkerhet

Risker för människors hälsa och säkerhet kopplade till ras, skred och översvämning omnämns inte särskilt i samrådshandlingen. Kommunen anger dock under avsnittet fysiska kriterier för utpekande att områdena inte får beröras av, under överblickbar tid, tänkbara hot som exempelvis erosions- eller översvämningsrisk. Avsnittet miljö konsekvensbeskrivning anger att områden där det kan bedömas finnas risk för ras, skred och översvämning inte ska pekas ut som lämpliga för LIS.

För området 7, Söråsele, anges i områdesbeskrivningen att det finns viss risk för översvämning i samtliga LIS-områden. Att detta område har pekats ut som lämpligt överensstämmer inte med kommunens kriterier för utpekande som omnämns i ovanstående avsnitt. Flera andra områden berörs av vattenreglering och eventuella översvämningsrisker bör beskrivas tydligt. För Åsele kommun finns en översiktlig översvämningskartering och hänvisning till denna bör göras för berörda LIS-områden. I det fall vattenregleringsföretagen tillsammans med dammägare har tagit fram uppdaterad översvämningskartläggning med noggrannare underlag än den översiktliga karteringen bör detta redovisas.

Planhandlingen bör för respektive utpekat område beskriva lokala förhållanden samt om kommunen bedömer att det kommer att bli nödvändigt att ställa krav på geotekniska undersökningar inför beviljande av bygglov.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras utifrån synpunkterna. Översvämningskartering kommer redovisas som bilaga.

Generella förtydliganden (gällandes alla områden) görs angående geotekniska åtgärder.

Statliga myndigheter [Del av Länsstyrelsens yttrande]

Trafikverket

Trafikverket informerar om att väg 92 är utpekad som riksintresse för kommunikationer och ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Ny bebyggelse bör placeras minst 12 meter från statlig väg och för väg 92 är motsvarande avstånd 30 meter. Trafikverket är restriktiv till nya anslutningar mot allmän väg. Utfarter ska så långt det är möjligt samlas till en anslutning. För nya eller ändrade anslutningar krävs väghållarens tillstånd. Ansökningar görs på Trafikverkets hemsida.

Länsstyrelsen noterar att område Käringberget berörs av Trafikverkets synpunkter.

Kommentar: Yttrande noteras. Exakt placering av bebyggelse och anslutningar mot väg 92 bestäms inte genom LIS-planen utan genom framtida planering och bygglovshantering via förordningar och bestämmelser från Trafikverket avseende allmänna vägar.

SGI – Statens geotekniska institut

SGI ser positivt på de fysiska kriterier som Åsele kommun anser att LIS-områden bör uppfyllas, det vill säga att området bland annat skall ha lämpliga förutsättningar med avseende på markens geologiska/hydrologiska beskaffenhet såväl som att det inte får beröras av hot som erosions- och översvämningsrisk under överblickbar tid. SGI förutsätter att Åsele kommun som tänkbart hot även räknar in risk för ras och skred och att detta ska förtydligas i planen. SGI saknar dock en beskrivning, i både bilaga 1 och 2, av hur de utpekade områdena uppfyller dessa kriterier och rekommenderar att handlingarna kompletteras med detta.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med beskrivning om risk för ras och skred. Alla områden är utpekade utifrån att kriterier kring risk för ras och skred uppfylls. Mer detaljerad prövning görs för varje byggnation i efterföljande planläggnings- och bygglovsprocess.

Övrigt

Kulturmiljö

Kulturmiljölagen innebär att alla ingrepp inom och i närheten av fornlämningar kräver länsstyrelsens tillstånd. Detta gäller för alla typer av markingrepp och inte bara för nybyggnationer eller andra ingrepp som hanteras genom kommunens bygglovsprövning. Ett sådant tillstånd kan innebära att länsstyrelsen ställer krav på arkeologiska undersökningar, andra åtgärder eller hänsyn. Kostnader i samband med detta ansvarar byggherren/exploatören för. Allt detta regleras i 2 kap 10–13 §§ i Kulturmiljölagen. Även fornlämningar som idag inte är registrerade i fornminnesregistret är lagskyddade. Detta innebär att om man inför eller under arbeten påträffar tidigare okända fornlämningar omedelbart måste man avbryta arbetet och kontakta länsstyrelsen. Detta finns reglerat i 2 kap 10 § i Kulturmiljölagen.

I avsnittet *Allmänna intressen* ska det under rubriken *Länsstyrelsen* även anges befintliga kulturresevat, planerade kulturresevat, fornlämningar, byggnadsminnen. Under *Riksantikvarieämbetet* kan statliga byggnadsminnen läggas till. I dagsläget finns inga kulturresevat i kommunen och det pågår för närvarande inte arbete med utpekande. Trots det bedömer länsstyrelsen att kulturresevat bör vara ett av de kriterier som innebär stopp för utpekande av LIS-områden. I beskrivningarna till en del av områdena står det under Kulturmiljö "Det finns inga fornlämningar inom LIS-området". Skrivningarna bör i förekommande fall ändras till "Det finns inga kända fornlämningar registrerade inom LIS-området".

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras utifrån Länsstyrelsens synpunkt.

Fri passage

Sida 2 anger i fotnot 3 att fri passage ska vara minst ett tiotal meter. Fri passage anges i vägledningarna som minst *några* tiotal meter. Länsstyrelsen menar därför att området som utgör fri passage aldrig kan vara mindre än 20 meter. Om fri passage inte kan säkerställas är grundförutsättningen att dispens ej kan medges.

Kommentar: Avstånd för fri passage tydliggörs.

Klimatförändringar

Planhandlingen saknar helt beskrivning av hur ett förändrat klimat med ökad nederbörd kan tänkas komma att påverka utpekade områden. Planen bör därför kompletteras med en översiktlig beskrivning av hur klimatförändringarna kan påverka risk för översvämning samt geotekniska förhållanden. Vid prövning av markens lämplighet för avsett ändamål måste livslängden hos bebyggelse, anläggningar et cetera vara utgångspunkten och därför behöver förväntade effekter av ett förändrat klimat beaktas.

Översvämningssförebyggande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser vilket också måste beaktas.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med översiktlig beskrivning om påverkan med anledning av klimatförändringar samt exempel på åtgärder.

Reglerade sjöar och vattendrag

Planen bör förtydliga vilka vattenförekomster i anslutning till utpekade LIS-områden som är reglerade. För samtliga sådana områden måste hänsyn tas till regleringsamplituden för att minimera risken för eventuella skador på byggnadsverk. Hänsyn vid bygglovsgivning ska tas till högsta regleringsnivå vid reglerade vattendrag. Det är också troligt att behovet av att erosions-skydda stränderna kommer att öka då regleringen ofta orsakar erosionsproblem. Detta kan i sin tur ha en viss negativ påverkan på miljön.

Kommentar: Planhandlingarna kommer att förtydligas med ett nytt avsnitt om vattenreglering utifrån länsstyrelsens synpunkt.

Områdesspecifika synpunkter

Allmänt

Länsstyrelsen önskar att planen till nästa skede innehåller en översiktskarta över hela kommunen där samtliga LIS-områden är markerade. För varje enskilt område önskas också ytterligare en karta i lägre, mer detaljerad, skala.

För varje utpekat område önskar länsstyrelsen att kommunen motiverar varför området anses vara lämpligt för utvecklingen av landsbygden. Vilka faktorer har lett fram till utpekandet? Detaljerade beskrivningar är av naturliga skäl ej möjliga men det bör framgå hur stor exploatering varje område kan rymma och vilken typ av exploatering kommunen kan tänka sig.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med översiktskarta över hela kommunen där samtliga LIS-områden är utpekade. Uppdaterade kartor tas fram för varje delområde.

Åsele kommun är en glesbygdskommun där eventuella exploateringar i strandnära lägen främst handlar om friliggande villor, fritidshus och lokaler för besöksnäring i mindre skala. Exakt exploatering prövas i efterföljande planläggnings- och bygglovsprocesser. LIS-planen med de utpekade områdena ska ses som en viljeinriktning för framtida användning. Planen, är liksom kommunal översiktsplanering i övrigt, inte juridiskt bindande. Ser kommunen någon särskild lämplig användning för något av områdena kommer det att tydliggöras i planhandlingarna. Att för varje enskilt område presentera en konkretiserad tanke för hur varje område ska kunna utvecklas bedöms dock inte nödvändigt.

Område 1, Björksele

Området berörs av vattenreglering, se synpunkt under rubrik Reglerade sjöar och vattendrag i detta yttrande. Inga områdesspecifika synpunkter förutom vad som anges i övrigt i detta yttrande.

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras med nytt avsnitt om vattenreglering.

Område 2, Borgsjö

Inom det utpekade LIS-området finns registrerade fornlämningar i form av boplatser vars utsträckningar inte är kända. Det kan därmed innebära svårigheter att få tillstånd att bygga enligt 2 kap kulturmiljölagen, alternativt kan det innebära att arkeologiska undersökningar på exploatörens bekostnad måste utföras innan Länsstyrelsen kan fatta beslut om att den tänkta åtgärden kan tillåtas enligt kulturmiljölagen.

Området är beläget på jordbruksmark och bevarande av brukningsvärd sådan utgör ett allmänt intresse enligt 2 kap 2 § miljöbalken. Av 3 kap 4 § framgår också att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggning endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Mot bakgrund av detta måste kommunen på ett tydligt sätt redogöra för områdets lämplighet med avvägningar mot vad som nämns ovan. Därtill utgör den öppna jordbruksmarken en del i det kulturhistoriska värdet i byn som enligt "Ställningstaganden" ska bevaras.

Kommentar: Inför granskning kommer område 2 (Borgsjö) strykas som utpekat LIS-område.

Område 3, Gafsele

Länsstyrelsen lämnar synpunkter för kulturmiljö i likhet med vad som angetts för Borgsjö, då boplatsernas utsträckning inte är känd. Området berörs av vattenreglering, se synpunkt under rubrik Reglerade sjöar och vattendrag i detta yttrande.

Kommentar: Planhandlingarna har avsnitt om kulturmiljö som behandlar frågan om fornlämningar.

Planhandlingarna kompletteras med nytt avsnitt om vattenreglering.

Gafsele är exploaterat sen tidigare, ny utveckling kommer i första hand handla om mindre kompletteringar av och i anslutning till befintlig bebyggelse.

Område 4, Insjö

Inga områdesspecifika synpunkter förutom vad som anges i övrigt i detta yttrande.

Område 5, Kåringberget

Länsstyrelsen ställer sig frågande till utpekandet. Utpekandet av området bör motiveras tydligt.

Kommentar: I arbetet med LIS-planen har Åsele kommun hållit samrådsmöten med olika byar. I kombination med tidigare önskemål från invånare, möten och tidigare exploatering har kommunen bedömt området som lämpligt. Stranden är ianspråktagen.

Område 6, Nordanås

Se avsnitt Naturvård och Natura 2000 i detta yttrande. Området omfattas också av riksintresse skyddade vattendrag enligt 4 kap 6 § miljöbalken. Området utgörs till del av jordbruksmark, för synpunkter kring detta se avsnitt Borgsjö ovan. Av områdesbeskrivningen framgår att det utpekade området vid Stor-Alskasjön består av en badplats. Länsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten av att peka ut ett sådant område som LIS-område. I rutan för ställningstaganden anges att hänsyn ska tas till badplatsen, det bör därför framgå vilken typ av exploatering kommunen kan tänka sig i området och hur hänsyn ska kunna tas till badplatsen.

Kommentar: Området i anslutning till Natura 2000-området är sedan tidigare exploaterat (inklusive "badstranden"). Den utveckling som kan ske där är främst kompletteringar av befintligt exploaterade områden. Utpekat område är ungefärligt och innefattar hela byn. Lämpligheten att bebygga ytterligare i området prövas i eventuell framtida planläggnings- och/eller bygglovsprocess.

Område 7, Söråsele

Kulturmiljö: Söråsele 1 och 2 innehåller omfattande boplatser längs stränderna. De är delvis undersökta, men deras utsträckning är inte till fullo kända. Länsstyrelsen lämnar synpunkter enligt ovan för Borgsjö. Området berörs av vattenreglering, se synpunkt under rubrik Reglerade sjöar och vattendrag i detta yttrande.

Kommentar: Planhandlingarna har avsnitt om kulturmiljö som behandlar frågan om fornlämningar.

Planhandlingarna kompletteras med nytt avsnitt om vattenreglering. De ytor där det finns översvämningsrisk är i dagsläget bebyggda.

Område 8, Tallsjö

Kommunen anger i rutan för ställningstagande att blötare partier och myrmark inte är lämpliga för exploatering. Trots detta omfattar LIS-områdena sådana partier. Länsstyrelsen anser därför att områdenas avgränsning bör justeras.

Kommentar: Gränsdragning av utpekade områden är ungefärlig, liksom underlagskartan från webb.lansstyrelsen.se. Ställningstagande om blötare partier och myrmark kvarstår. Vid en eventuellt planläggnings- och/eller bygglovsprocess görs en grundligare utredning om exakt placering av bebyggelse.

Området 9, Norrstrand

Kulturmiljösynpunkter enligt vad som angett för Borgsjö och Söråsele. Kartan som visar hänsynskrävande miljöer bör även inkludera fornlämningar. Området berörs av vattenreglering, se synpunkt under rubrik Reglerade sjöar och vattendrag i detta yttrande.

Kommentar: *Planhandlingarna kompletteras utifrån synpunkterna under respektive område.*

Planhandlingarna har avsnitt om kulturmiljö som behandlar frågan om fornlämningar.

Korrektur

Sida 4 anger särskilda skäl enligt MB 7 kap 18 b §. Paragrafen är felaktig och ska vara 7 kap. 18 c § MB. LIS omnämns i 7 kap. 18 d-e§§ MB.

Trafikverket 2018-10-24

Väg 92 är utpekad som riksintresse för kommunikationer och ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen.

Ny bebyggelse bör placeras minst 12 meter från statlig väg för väg 92 är motsvarande avstånd 30 meter. Trafikverket är restriktiv till nya anslutningar mot allmän väg. Utfarter ska så långt det är möjligt samlas till en anslutning. För nya eller ändrade anslutningar krävs väghållarens tillstånd.

Kommentar: *Yttrande noteras. Exakt placering av bebyggelse och anslutningar mot väg 92 bestäms inte genom LIS-planen utan genom eventuell framtida detaljplanläggning.*

SMHI 2018-10-31

I LIS-planen bör översvämningskänsliga områden tydligt utpekas och riktlinjer finnas för områdenas användning. SMHI anser att kommunen ska vara mycket restriktiv med att tillåta nybebyggelse av bostäder och samhällsviktig verksamhet i översvämningskänsliga områden. De byggnader som planeras i översvämningskänsliga områden bör anpassas så att de klarar översvämningar.

Kommentar: *Yttrande noteras. Vid eventuell framtida detaljplanering utreds översvämningsrisker mer detaljerat. En detaljplan har som syfte att pröva lämpligheten av bebyggelsen på en viss plats sett till rådande förutsättningar.*

Åsele kommuns kommunstyrelse 2018-10-23

Kommunstyrelsen beslutar att inte lämna något yttrande.

Kommentar: Yttrande noteras.

Försvarsmakten 2018-11-08

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Kommentar: Yttrande noteras.

Åsele kommuns Miljö-och byggavdelning

Roger Söderström

Byggnadsinspektör